

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ivy Suneghové a soudkyň Mgr. Soni Burešové a Mgr. Lucie Králové ve věci

žalobce: **D. P.**, narozený xxx
bytem xxx xxx xxx, xxx xxx
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Kulichem
sídlem náměstí Kinských 741/6, 150 00 Praha 5

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 000 25 429
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2 – Nové Město
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město

o zaplacení částky 6 500 Kč s příslušenstvím a o zproštění dluhu 22 600 Kč

k odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. června 2024, č. j. 10 C 110/2023-129, ve znění opravného usnesení ze dne 19. prosince 2024, č. j. 10 C 110/2023-163, a ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 5. února 2025, č. j. 10 C 110/2023-170,

takto:

- I. Řízení o odvolání žalobce proti výroku II opravného usnesení soudu I. stupně ze dne 19. 12. 2024, č. j. 10 C 110/2023-163, se **zastavuje**.
- II. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku II ohledně částky 1 100 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z této částky od 16. 12. 2023 do zaplacení **potvrzuje** a ohledně částky

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

5 400 Kč s příslušenstvím **se mění** tak, že se žaloba ohledně zaplacení částky 5 400 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z této částky od 16. 12. 2023 do zaplacení **zamítá**.

- III. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výročí III a IV **potvrzuje**.
- IV. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku VI **mění** tak, že žalovaná je povinna zprostit žalobce povinnosti uhradit Mgr. Martinu Kulichovi, advokátovi, IČO 755 42 731, sídlem náměstí Kinských 741/6, 150 00 Praha 5 – Smíchov, částku 5 400 Kč, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- V. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně 4 500 Kč k rukám Mgr. Martina Kulicha, advokáta, do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- VI. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 3 188 Kč k rukám Mgr. Martina Kulicha, advokáta, do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

- Napadeným rozsudkem ve znění opravného usnesení ze dne 19. prosince 2024, č. j. 10 C 110/2023-163, a ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 5. února 2025, č. j. 10 C 110/2023-170, soud I. stupně řízení zastavil co do částky 2 400 Kč, jde-li o nárok na zproštění žalobce dluhu vůči advokátovi Mgr. Martinu Kulichovi, IČO 75542731, sídlem náměstí Kinských 741/6, 150 00 Praha 5 [výrok I], uložil žalované povinnost uhradit žalobci částku 6 500 Kč s 15 % úrokem z prodlení ročně z této částky od 16. 12. 2023 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku [výrok II], uložil žalované povinnost zprostit žalobce povinnosti uhradit advokátovi Mgr. Martinu Kulichovi, IČO 75542731, sídlem náměstí Kinských 741/6, 150 00 Praha 5 – Smíchov, částku 12 400 Kč, do 15 dnů od právní moci rozsudku [výrok III], zamítl žalobu co do požadavku na zaplacení částky 2 400 Kč, jde-li o nárok na zproštění žalobce dluhu vůči advokátovi Mgr. Martinu Kulichovi, IČO 75542731, sídlem náměstí Kinských 741/6, 150 00 Praha 5 [výrok IV], uložil žalované povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 10 053 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce [výrok V] a konečně zamítl žalobu v části, ve které žalobce požadoval po žalované 5 400 Kč, jde-li o nárok na zproštění žalobce dluhu vůči advokátovi Mgr. Martinu Kulichovi, IČO 75542731, sídlem náměstí Kinských 741/6, 150 00 Praha 5 [výrok VI].
- Žalobce se žalobou domáhal zaplacení částky 6 500 Kč s příslušenstvím v podobě zákonného úroku z prodlení a dále zproštění dluhu ve výši 22 600 Kč, neboť mu v této výši (6 500 Kč + 22 600 Kč) vznikla škoda představovaná náklady za zastoupení v souvislosti s nezákonným trestním stíháním, posléze vedeným u Okresního soudu Praha – západ pod sp. zn. 1 T 6/2021. Trestní stíhání žalobce bylo zahájeno dne 10. 3. 2020, a to pro zvláště závažný zločin loupeže, a pravomocně bylo skončeno zproštěním obžaloby dne 24. 11. 2022. Dne 21. 1. 2021 uzavřel žalobce s advokátem Mgr. Martinem Kulichem smlouvu o poskytování právní služby v podobě obhajoby v předmětném trestním řízení. Poskytnuto bylo 12 úkonů právní služby v celkové výši 29 100 Kč, kdy za jeden úkon právní služby byla účtována odměna 2 100 Kč a režijní paušál 300 Kč. Žalobci byla vystavena dne 2. 1. 2021 zálohová faktura na částku 8 000 Kč, na kterou žalobce 17. 3. 2021 uhradil 6 500 Kč. Zbytek nákladů uhrazen nebyl. Žalobce se proto domáhal náhrady škody ve výši 6 500 Kč a, jde-li o neuhrazené obhajné, zproštění dluhu ve výši 22 600 Kč vůči svému obhájci Mgr. Martinu Kulichovi.

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B.

3. Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby. Nesporovala, že u ní žalobce žalovaný nárok dne 15. 6. 2023 uplatnil. Žalovaná shledala důvodným nárok na zaplacení 5 400 Kč, o čemž žalobce ve svém stanovisku z 14. 11. 2023 informovala. Ve zbytku nárok důvodný není, neboť žalobce byl stíhán nejenom pro spáchání zločinu loupeže, ale i pro spáchání přečinu krádeže a přečinu porušování domovní svobody, přičemž za přečiny krádeže a porušování domovní svobody byl pravomocně odsouzen. Žalobce má proto dle žalované nárok pouze na rozdíl mezi náklady vynaloženými na obhajobu pro skutek, pro který byl zproštěn, a náklady vynaloženými na obhajobu pro skutek, pro který byl odsouzen. Tento rozdíl činí 600 Kč za jeden úkon právní služby (2 100 Kč – 1 500 Kč), v případě poloviční odměny pak žalobci náleží 300 Kč. Žalobci nepřísluší náhrada režijního paušálu, neboť by hotové výdaje vynaložil, i pokud by nebyl stíhán pro zločin loupeže. Žalovaná dále neplnila za porady dne 26. 1. 2021 a dne 4. 5. 2021, které nebyly doloženy, a za účast na hlavním líčení 22. 6. 2022, které se nekonalo. Žalovaná žalobci plnila na celkem 8 úkonů po 600 Kč a 2 půl úkony po 300 Kč. Ve zbytku nárok důvodný není.
4. Podáním doručeným soudem I. stupně 10. 6. 2024 vzal žalobce žalobu co do částky 2 400 Kč zpět, a to za účast u hlavního líčení dne 22. 6. 2022, které se nekonalo. Žalovaná neměla proti částečnému zpětvzetí žaloba námitek, soud I. stupně proto řízení v tomto rozsahu podle § 96 odst. 1 a 2 o. s. ř. zastavil.
5. Soud I. stupně ze shodných tvrzení stran a na základě provedeného dokazování zjistil, že usnesením Policie ČR, KŘ policie Středočeského kraje, Územní odbor Praha-západ, Oddělení obecné kriminality ze dne 10. 3. 2020, č. j. KRPS-23486-43/TČ-2020-011671-HO, bylo zahájeno trestní stíhání žalobce jako obviněného ze spáchání zločinu loupeže dle § 173 odst. 1 tr. zák. Dne 22. 1. 2021 byla na žalobce a M. N. podána obžaloba pro spáchání zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zák., přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 4 písm. b) tr. zák. a přečinu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zák., a to ve formě spolupachatelství. Rozsudkem Okresního soudu Praha-západ ze dne 3. 8. 2022, č. j. 1 T 6/2021-951, byli M. N. a žalobce shledáni vinnými ze spáchání přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zák. a přečinu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1. odst. 2 tr. zák. Obžalovaný M. N. byl shledán vinným ze spáchání zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zák. Žalobce byl podle § 226 písm. c) tr. řádu zproštěn obžaloby pro zločin loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zák. Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2022, č. j. 11 To 321/2022-986, bylo odvolání státního zástupce podané v neprospěch žalobce a zamítnuto. Řízení pravomocně skončilo dne 24. 11. 2022.
6. V lednu 2021 převzal advokát Mgr. Martin Kulich obhajobu žalobce. Dne 25. 2. 2021 obhájce žalobce upozornil trestní soud na nedodržení lhůty pro přípravu obhajoby, neboť mu nebyla doručena s předvoláním k hlavnímu líčení obžaloba. Dne 17. 3. 2021 obhájce žalobce nahlížel od 15:00 do 16:00 hodin do spisu. Dne 5. 5. 2021 se obhájce žalobce zúčastnil hlavního líčení od 9:00 do 9:32 hodin. Dne 16. 6. 2021 se zúčastnil hlavního líčení od 9:00 do 12:42 hodin, kdy od 10:49 do 11:04 hodin byla přestávka. Dne 12. 4. 2022 se zúčastnil hlavního líčení od 9:00 do 9:49 hodin. Dne 3. 8. 2022 se zúčastnil hlavního líčení od 9:00 do 10:49 hodin. Dne 11. 11. 2022 podal vyjádření k odvolání státního zástupce ze dne 20. 9. 2022, podaného proti rozsudku Okresního soudu Praha-západ ze dne 3. 8. 2022, a to v neprospěch žalobce. Dne 24. 11. 2022 se substitut obhájce žalobce zúčastnil od 9:45 do 10:38 hodin veřejného zasedání u Krajského soudu v Praze. Mgr. Martin Kulich vystavil dne 1. 2. 2021 zálohovou fakturu č. 1519022021 na částku 8 000 Kč, žalobce uhradil toliko 6 500 Kč. Posléze dne 28. 9. 2022 vystavil fakturu č. 1519092022 na částku 24 300 Kč za právní služby poskytnuté od ledna 2021 do srpna 2022, ve které byla zohledněna zálohově uhrazená částka 6 500 Kč. Součástí faktury byl přehled poskytnutých právních služeb, dle kterého obhájce žalobci účtoval za 1 úkon právní služby odměnu 2 100 Kč a režijní paušál 300 Kč. Za právní služby v listopadu 2022 vystavil advokát Mgr. Kulich žalobci dne 2. 5. 2023 fakturu č. 1519052023 na částku 4 800 Kč; dle připojeného přehledu byla za 1 úkon právní služby účtována odměna 2 100 Kč a režijní paušál 300 Kč. Žalobci byly celkem vyúčtována náklady právního

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B.

zastoupení ve výši 29 100 Kč.

7. Žalovaný nárok žalobce u žalované dne 15. 6. 2023 předběžně uplatnil, žalovaná žalobci uhradila 5 400 Kč. Příkaz k vyplacení byl zadán dne 15. 11. 2023.
8. Soud I. stupně na daný případ aplikoval zejména § 7, § 8 a § 31 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) [dále jen „OdpŠk“]. S odkazem na uvedenou judikaturu Nejvyššího soudu uzavřel, že usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce ze dne 10. 3. 2020 pro zvlášť závažný zločin loupeže je nezákonným rozhodnutím ve smyslu § 8 odst. 1 OdpŠk, neboť žalobce byl obžaloby stran tohoto zločinu posléze trestními soudy zproštěn.
9. Soud I. stupně akcentoval, že žalobce byl stíhán nejenom pro spáchání zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zák., ale i pro spáchání přečinů krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, 4 písm. b) tr. zák. a porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 2 tr. zák., přičemž pro spáchání přečinů odsouzen byl. Ve vztahu ke zločinu loupeže byl však žalobce ohrožen trestní sazbou až na 10 let trestu odnětí svobody, tedy nejvyšším trestem, kdy dle § 10 odst. 3 písm. c) a dle § 7 bod 5 advokátního tarifu sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby činí 2 300 Kč, a podle § 12 odst. 5 advokátního tarifu při obhajobě v trestním řízení vedeném pro trestné činy spáchané v souběhu náleží advokátovi pouze odměna stanovená pro trestný čin s nejvyšší trestní sazbou. S odkazem na citovaný § 12 odst. 5 advokátního tarifu a na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1415/2019, pak soud I. stupně uzavřel, že pokud byl žalobce zproštěn pro skutek, za který mu hrozil nejvyšší trest, má právo na náhradu účelně vynaložených nákladů za takové zastupování, a to bez jejího snížení za skutky, za jejichž spáchání odsouzen byl.
10. Soud I. stupně shledal účelnými náklady za přípravu a převzetí právního zastoupení včetně první porady s klientem dne 21. 1. 2021, za upozornění na nedodržení lhůty k přípravě obhajoby a za sdělení ohledně údajné absence plné moci dne 25. 2. 2021 a dne 26. 2. 2021 (u těchto úkonů odměna v poloviční výši), za nahlížení do spisu dne 17. 3. 2021, za poradu dne 4. 5. 2021, za účast u hlavního líčení dne 5. 5. 2021 (odměna v poloviční výši, neboť líčení bylo odročeno bez projednání věci), za účast na hlavním líčení dne 16. 6. 2021, a to za 2 úkony, neboť přesáhlo 2 hodiny, za účast na hlavním líčení dne 12. 4. 2022 a dne 3. 8. 2022, za vyjádření z 11. 11. 2022 k odvolání státního zástupce proti rozsudku, za účast u veřejného zasedání krajského soudu dne 24. 11. 2022. Za poradu dne 26. 1. 2021 náhrada žalobci nenáleží, neboť se jednalo o poradu v rámci převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu. V tomto směru soud I. stupně odkázal na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 12. 2000, č. j. 16 Co 418/2000-33. Soud I. stupně tedy uzavřel, že žalobci náleží náhrada obhajobního za 9 úkonů právní služby a 2 půl úkony, a to ve výši 24 300 Kč, neboť obhájce žalobci účtoval za 1 úkon právní služby odměnu toliko ve výši 2 100 Kč a režijní paušál 300 Kč a za půl úkon odměnu ve výši 1 050 Kč a režijní paušál 300 Kč. Žalovaná na náklady obhajoby plnila po podání žaloby 5 400 Kč. Žalobce má proto nárok na náhradu obhajobního 18 900 Kč. Vzhledem k tomu, že žalobce Mgr. Kulichovi uhradil 6 500 Kč, soud I. stupně žalobě vyhověl a uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náhradu škody (zaplaceného obhajobního) ve výši 6 500 Kč, a to včetně úroku z prodlení. Soud I. stupně dále žalobě vyhověl ohledně nároku na zproštění dluhu žalobce vůči advokátovi Mgr. Kulichovi ve výši 12 400 Kč, neboť OdpŠk vlastní úpravu způsobu náhrady škody neobsahuje, pouze požaduje, aby škoda byla nahrazena, přičemž pod rubrikou „způsob a rozsah náhrady škody“ (§§27 až 31) upravuje toliko ve vztahu k některým dílčím nárokům jejich výši (limitaci, způsob určení), případně oprávněné osoby (pozůstalí podle ustanovení § 27 OdpŠk). Zejména s ohledem na ustanovení § 26 OdpŠk zjevně není vyloučeno, aby vzniklá škoda, za kterou stát odpovídá, byla reparována i jiným způsobem než poskytnutím peněžité náhrady, a to kupř. uvedením v předešlý stav podle ustanovení § 2951 odst. 1 o. z., nebo právě i zproštěním dluhu podle ustanovení § 2952 o. z.

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B.

V tomto směru odkázal soud I. stupně dále na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2021, č. j. 19 Co 227/2021-351. Ohledně nároku na zproštění dluhu žalobce vůči advokátovi Mgr. Kulichovi ve výši 2 400 Kč a ve výši 5 400 Kč soud I. stupně žalobu jako nedůvodnou zamítl. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud I. stupně podle § 142 odst. 2 o. s. ř.

11. Proti výroku II opravného usnesení soudu I. stupně ze dne 19. prosince 2024, č. j. 10 C 110/2023-163, podal žalobce včasné a přípustné odvolání, které však vzal při odvolacím jednání, a to dříve, než odvolací soud rozhodl, zpět. **Odvolací soud proto řízení o odvolání žalobce proti výroku II opravného usnesení podle § 207 odst. 2 o. s. ř. zastavil** [vizte výrok I rozsudku odvolacího soudu].
12. **Žalobce** dále podal **včasné a přípustné odvolání proti výroku IV, VI rozsudku soudu I. stupně a proti nákladovému výroku V**. Namítal, že žalovaná plnění ve výši 5 400 Kč neučinila z titulu nároku žalobce na zproštění dluhu, ale z titulu nároku žalobce na zaplacení náhrady škody, tedy obhajného, které již žalobce svému obhájci uhradil, což vyplývá ze stanoviska žalované a rovněž z odvolání, které žalovaná podala proti rozsudku. Na nárok žalobce na zproštění dluhu 20 200 Kč vůči obhájci Mgr. Kulichovi žalovaná ničeho neplnila. Soud I. stupně rovněž nesprávně rozhodl o náhradě nákladů řízení. Nezohlednil, že žalobce nemohl vzít žalobu ohledně částky 5 400 Kč zpět, když žalovaná neuvedla, na které úkony právní služby takto plnila. Úspěch žalobce je tak vyšší. Soud I. stupně dále nezohlednil, že žalobce uplatnil 2 samostatné nároky, a to nárok na náhradu škody a nárok na zproštění dluhu. Správně měl soud I. stupně aplikovat ust. § 12 odst. 3 advokátního tarifu. Soud I. stupně žalobci nesprávně nepřiznal náhradu nákladů řízení za vyjádření k výzvě soudu I. stupně dne 4. 3. 2024, ač žaloba byla bezvadná, když požadováno bylo doplnění skutečností zjevných z trestního spisu, a za nahlížení do spisu dne 14. 5. 2024, které bylo učiněno na základě výzvy soudu I. stupně při jednání, kdy žalobce měl doložit, že se účastnil jednoho z hlavních líčení.
13. Žalobce navrhoval, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu I. stupně ve výrocích IV a VI tak, že žalované uloží povinnost zprostit žalobce dluhu 5 400 + 2 400 Kč u advokáta Mgr. Kulicha, a aby změnil rozsudek soudu I. stupně rovněž v nákladovém výroku V tak, že žalobci přizná na náhradě nákladů řízení 29 300 Kč.
14. Proti rozsudku soudu I. stupně **podala včasné a přípustné odvolání rovněž žalovaná**, a to **proti vyhovujícím výročkům II a III a proti nákladovému výroku V**. Vytýkala soudu I. stupně, že na základě provedeného dokazování učinil nesprávná skutková zjištění a že věc nesprávně právně posoudil. Konkrétně namítala, že jde-li o existenci dluhu mezi advokátem a jeho klientem, jedná se o právní vztah pouze mezi nimi. Žalovaná do tohoto právního vztahu nemůže jakkoliv zasahovat. Rovněž nemůže zprostit žalobce této povinnosti. Je čistě na advokátu, zda bude po klientovi požadovat finanční částky či nikoliv. Pokud by požadoval finanční částky z právního důvodu, který zanikl nebo odpadl, jednalo by se o bezdůvodné obohacení a advokát by požadoval finanční částku, na kterou nemá právní nárok. Nic by na tom nezměnilo zproštění dluhu žalobce ze strany žalované. Žalovaná dále namítala, že není zřejmé, proč byla žalovanou uhrazená částka 5 400 Kč zohledněna v nároku na zproštění dluhu, a nikoliv v nároku na náhradu škody 6 500 Kč. Žalovaná žalobce mimosoudně uspokojila ohledně nároku na náhradu škody v rozsahu 5 400 Kč, tato částka byla poštovní poukázkou zaslána přímo žalobci, který si ji však nevyzvedl, a jen z tohoto důvodu byla následně zaslána na účet jeho právního zástupce. Žalovaná s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2005, sp. zn. 25 Cdo 1325/2004, setrvala na své argumentaci, že žalobce má nárok pouze na rozdíl mezi náklady obhajoby vynaloženými na skutek, pro který byl zproštěn, a mezi náklady na skutek, pro který byl odsouzen. Odměna za 1 úkon právní služby tedy činí 600 Kč. Žalobci dále nenáleží režijní paušály, neboť by hotové výdaje vynaložil i v souvislosti se stíháním pro skutek, pro který byl odsouzen. Soud I. stupně nesprávně přiznal náklady právního zastoupení za poradu dne 4. 5. 2021, neboť v odůvodnění rozsudku absentuje skutkové zjištění, že

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B.

byl tento úkon právní služby poskytnut.

15. Žalovaná navrhovala, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu I. stupně ve výrocích II a III tak, že se žaloba ohledně nároku na zaplacení 6 500 Kč s příslušenstvím a ohledně nároku na zproštění dluhu žalobce ve výši 12 400 Kč vůči advokátovi Mgr. Kulichovi zamítá, a aby žalobci uložil povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.
16. **Žalobce ve vyjádření k odvolání žalované** odkazoval stran námitek k výroku III na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2021, č. j. 19 Co 227/2021-351. K námitce žalované stran určení nákladů obhajoby v případě, kdy poškozený je zproštěn toliko ohledně jednoho skutku a ohledně jiného skutku je odsouzen, odkazoval na rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1415/2019, a ze dne 31. 3. 2020, sp. zn. 30 Cdo 3779/2019. K námitce žalované ohledně porady dne 4. 5. 2021 žalobce uvedl, že poskytnutí tohoto právního úkonu právní služby doložil před soudem I. stupně prohlášením o konání porad, které bylo dle protokolu o jednání dne 15. 4. 2024 provedeno soudem I. stupně k důkazu.
17. **Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně v napadeném rozsahu** dle § 212 a § 212a o. s. ř., včetně správnosti postupu v řízení předcházejícím jeho vydání, a podle § 213 odst. 2 o. s. ř. zopakoval dokazování prohlášením o konání porad a likvidační doložkou Ministerstva spravedlnosti.
18. Z prohlášení o konání porad ze dne 5. 5. 2021 odvolací soud zjistil, že se dne 4. 5. 2021 mezi advokátem Mgr. Kulichem a žalobcem uskutečnila ve věci trestního stíhání č. j. KRPS-23486-43/TČ-2020-011671-HO porada, která trvala od 16.35 do 18.40 hodin.
19. Z likvidační doložky Ministerstva spravedlnosti sp. zn. MSP-1276/2023-ODSK/12, odvolací soud zjistil, že účtárně Ministerstva spravedlnosti bylo odborem odškodňování uloženo proplatit žalobci částku 5 400 Kč, a to na adresu Václava Balého 23/3, 153 00 Praha 5 – Radotín.
20. Poté shledal odvolací soud odvolání žalobce i žalované částečně důvodnými.
21. Podle § 7 odst. 1 OdpŠk právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.
22. Podle § 8 odst. 1 OdpŠk nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.
23. Podle § 31 odst. 1, 2, 3 a 4 OdpŠk náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu. Náhradu nákladů řízení může poškozený uplatnit jen tehdy, jestliže neměl možnost učinit tak v průběhu řízení na základě procesních předpisů, anebo jestliže mu náhrada nákladů takto již nebyla přiznána. Náklady zastoupení jsou součástí nákladů řízení. Zahrnují účelně vynaložené hotové výdaje a odměnu za zastupování. Výše této odměny se určí podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně. Poškozený nemá právo na náhradu nákladů zastoupení, které vznikly v souvislosti s projednáváním uplatněného nároku u příslušného úřadu.
24. Soud I. stupně předně zcela správně uzavřel, že usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce pro zločin loupeže je v daném případě třeba považovat za nezákonné rozhodnutí. Podle ustálené judikatury se totiž nárok na náhradu škody způsobené sdělením obvinění posuzuje podle § 5 písm. a), §§ 7 a 8 OdpŠk jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, neboť stejný význam jako zrušení pravomocného rozhodnutí o vznesení obvinění pro nezákonnost má i zproštění obžaloby a - s výjimkou případů dle § 12 OdpŠk – rovněž zastavení trestního řízení [vizte např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 1 Cz 6/90, publikované ve Sbírce

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B.

soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 35/199i, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001]. V případě odpovědnosti založené na nezákonném rozhodnutí je pak na žalobci, aby tvrdil a prokázal, že mu v důsledku nezákonného rozhodnutí škoda vznikla.

25. Nárok na náhradu nákladů vynaložených za zastoupení advokátem v trestním řízení je pak třeba posoudit dle ustanovení § 31 odst. 1 a 3 citovaného zákona, z nichž vyplývá, že náhrada škody zahrnuje pouze takové náklady řízení, které poškozený účelně vynaložil na zrušení či změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu [srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3047/2013], neboť újma odškodnitelná podle citovaného zákona vzniká až v souvislosti s tím, že dojde k nezákonnému rozhodnutí či nesprávnému úřednímu postupu, které je třeba odstranit a vynaložit při tom zvýšené náklady. V případě nákladů vynaložených poškozeným na jeho právní zastoupení v trestním řízení, které neskončilo pravomocným odsouzením, se tak nahrazují výdaje účelně vynaložené poškozeným za hotové výdaje advokáta a jeho odměnu za zastupování, a to podle výše mimosmluvní odměny podle advokátního tarifu (§ 6 – 12, § 13, § 14, ve spojení s § 157 a § 158 zákoníku práce), ať by se jednalo o případ nutné obhajoby či nikoli [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1415/2019]. Účelnost shora zmiňovaná vyjadřuje vztah příčinné souvislosti, neboť hrazení zjevně bezúčelných nákladů by znamenalo popření základních předpokladů vzniku nároku na náhradu škody (v podmínkách projednávané věci se jedná o nezákonné rozhodnutí, vynaložené náklady na obhajobu v trestním řízení a příčinnou souvislost mezi škodnou událostí a škodou) [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2015, sp. zn. 30 Cdo 997/2014]. Rozhodné tedy je, zda se jednalo o úkony právní služby ve smyslu advokátního tarifu, zda se obhájce zúčastnil úkonů v daném trestním řízení a zda se tyto úkony konaly.
26. Jde-li o odvolací námitku žalované stran porady dne 4. 5. 2021, odvolací soud zopakoval dokazování prohlášením o konání porad ze dne 5. 5. 2021 a zjistil, že se tato porada mezi obhájcem žalobce a žalobcem uskutečnila, a - jak uvedl již soud I. stupně - předcházela hlavnímu líčení dne 5. 5. 2021, což svědčí o její účelnosti.
27. Žalovaná a žalobce pak uplatnili shodnou odvolací námitku, že částka 5 400 Kč, kterou žalovaná žalobci mimosoudně uhradila, představovala náhradu škody vzniklé žalobci uhrazením obhajného, nikoliv zproštění části dluhu žalobce vůči jeho obhájci splněním. Tato skutečnost se podává rovněž z likvidační doložky, kterou odvolací soud provedl k důkazu. Odvolací soud proto shledal tuto odvolací námitku důvodnou.
28. Nedůvodnou shledal odvolací soud námitku žalované stran určení výše nákladů obhajoby v případě, kdy poškozený je zproštěn toliko ohledně jednoho skutku a ohledně jiného skutku je odsouzen. Jak vyložil již soud I. stupně a jak uvedl Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 31. 3. 2020, sp. zn. 30 Cdo 3779/2019, „v důsledku novelizace advokátního tarifu došlo mj. ke změně výše sazeb mimosmluvní odměny za úkony právní služby, ale také ke změně § 12 odst. 4 advokátního tarifu a tím **k podstatné změně koncepce určení náhrady odměny při obhajobě v trestním řízení vedeném pro trestné činy spáchané ve vícečinném souběhu** (k tomu § 12 odst. 5 advokátního tarifu ve znění po nabytí účinnosti vyhlášky č. 276/2006 Sb.)....**Z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2005, sp. zn. 25 Cdo 1325/2004**, pak rovněž vyplývalo, že okolnost, zda trestní stíhání skončilo zprošťujícím rozsudkem, je třeba posuzovat ke každému jednotlivému skutku samostatně bez ohledu na to, že o více skutcích téhož obžalovaného bylo rozhodováno ve společném řízení, a proto obžalovanému vznikne nárok na náhradu škody ve výši odpovídající nákladům vynaloženým na jeho obhajobu v tom rozsahu skutků, jejichž stíhání neskončilo pravomocným odsouzením. Právě uvedené **závěry však nelze aplikovat při určení mimosmluvní odměny za úkony právní služby učiněné po nabytí účinnosti vyhlášky č. 276/2006 Sb.**, kterou se mění advokátní tarif, s účinností od 1. 9. 2006, neboť v § 12 odst. 5 advokátního tarifu bylo nově stanoveno, že při obhajobě v trestním řízení vedeném pro trestné

činy spáchané v souběhu náleží advokátovi pouze odměna stanovená pro trestný čin s nejvyšší trestní sazbou. Z uvedeného tak vyplývá, že nárok advokáta na odměnu za obhajobu všech skutků, z jejichž spáchání je osoba obžalována, byl konzumován do jedné částky, pro jejíž výši je určující odměna připadající k obhajobě skutku s nejvyšší trestní sazbou (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2019, sp. zn. 30 Cdo 5369/2017 a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1415/2019). Právě z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1415/2019, dále vyplývá, že v případě, kdy byl obžalovaný uznán vinným spácháním trestného činu nikoli s nejvyšší trestní sazbou v řízení vedeném pro trestné činy spáchané v souběhu, náleží nynějšímu žalobci nárok na náhradu škody v podobě účelně vynaložených nákladů na obhajobu ve výši odpovídající § 12 odst. 5 advokátního tarifu bez snížení takto zjištěné částky o hodnotu úkonů odpovídajících odměně za skutky, za jejichž spáchání byl žalobce odsouzen.“

29. Nedůvodná je námitka žalované stran režijních paušálů, neboť předmětné úkony právní služby nebyly poskytnuty výlučně na přečiny, pro které byl žalobce trestním soudem odsouzen.
30. Konečně nedůvodnou shledal odvolací soud námitku žalované, že jí nelze uložit povinnost zprostit žalobce dluhu vůči jeho obhájci.
31. Podle § 26 OdpŠk, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v tomto zákoně občanským zákoníkem.
32. Podle § 2952 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník [dále jen „o. z.“], se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk). Záleží-li skutečná škoda ve vzniku dluhu, má poškozený právo, aby ho škůdce dluhu zprostil nebo mu poskytl náhradu.
33. Podle rozsudku Nejvyššího soudu z 29. 9. 2021, sp. zn. 30 Cdo 2678/2020, lze z povahy racionálního zákonodárce předpokládat, že ustálená výkladová praxe soudů k § 31 OdpŠk jím byla zohledněna i při přijímání zákona č. 89/2012 Sb. Nelze totiž přehlédnout, že zákonodárce neměl úmysl dotčené ustanovení jakkoli měnit, přestože do pojmu škoda v pojetí zákona č. 89/2012 Sb. zahrnul i vznik dluhu (§ 2952 o. z. věta druhá). Pokud by byl v jeho úvaze záměr změnu v pojetí škody (§ 2952 o. z.) nepromítnout do zákona č. 82/1998 Sb., aby bylo zřejmé, že z hlediska odpovědnosti státu za škodu dluh škodu nepředstavuje, jistě by tak učinil buď cestou změny stávajícího či přijetím nového ustanovení o subsidiaritě občanského zákoníku, případně cestou změny stávajícího § 31 OdpŠk. V tomto směru však úprava zákona č. 82/1998 Sb. změny, jak již bylo uvedeno, nedostála.
34. Dle komentářové literatury k ustanovení § 2952 o. z. je druhá věta tohoto ustanovení přímou reakcí na soudobou judikaturu, která dovodila, že samotné zatížení jmění osoby dluhem není škodou a že ta vzniká až poté, co je dluh splněn ([Rc 14/2005](#)). Judikatura nepovažovala vznik dluhu za škodu. Toto řešení nedostatečně respektovalo jmění poškozeného, když nejdříve musel ze svého plnit dluh a až poté požadovat po škůdci náhradu. V případě, že dlužník neměl vlastní prostředky na vyrovnání dluhu, ten narůstal o příslušenství, čímž se zhoršovalo i právní postavení škůdce [srov. Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014].
35. V případě škody spočívající ve vzniku dluhu má pak poškozený právo, aby ho škůdce dluhu zprostil nebo mu poskytl náhradu.
36. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2023, sp. zn. 23 Cdo 1594/2021, publikovaném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 87/2023, **možnost volby mezi zproštěním dluhu a poskytnutím náhrady zakládá alternativní obligaci ve smyslu § 1926 o. z. Právo volby náleží dlužníkovi. Zproštěním dluhu škůdce zajistí, aby dluh poškozeného zanikl (typicky splněním).** Poskytnutí náhrady představuje poskytnutí prostředků dlužníkovi na splnění

dluhu, v případě peněžitého dluhu, tedy příslušné peněžní částky. Jestliže je dluh následně splněn dlužníkem věřiteli, nemění se hodnota majetkového stavu. Splněním dluhu nedochází ke vzniku další škody [srov. v literatuře obdobně MELZER, F. In: MELZER, F., TĚGL, P. a kol. Občanský zákoník - velký komentář. Svazek IX. (§ 2894-3081). Praha: Leges, 2018, § 2894, m. č. 44, 45 a § 2951-2952, m. č. 226, 227 i s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 1. 2001, sp. zn. 25 Cdo 2146/2000].

37. A v daném případě žalobce (coby dlužník svého obhájce) volbu provedl, neboť požadoval, aby ho žalovaná dluhu (tj. dosud neuhrazeného obhajného) zprostita. Zprostit žalobce dluhu vůči jeho obhájci pak žalovaná může především tím, že za něj dluh splní. O. z. tedy počítá s tím, že škůdce může zprostit dlužníka dluhu vůči třetí osobě a tato třetí osoba (věřitel dlužníka) je povinna takové plnění přijmout, je-li poskytnuto se souhlasem dlužníka [srov. § 1936 odst. 1 o. z.]. A jak uvedl s odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2021, sp. zn. 19 Co 227/2021, již soud I. stupně, skutečnost, že zvláštní úprava OdpŠk se zproštěním dluhu nepočítá, s ohledem na § 26 OdpŠk nevyklučuje, aby škoda spočívající ve vzniku dluhu byla reparována i jiným způsobem než poskytnutím peněžité náhrady, a to podle § 2952 o. z. právě zproštěním dluhu.
38. S ohledem na výše vyslovené závěry, kdy částka 5 400 Kč byla žalovanou plněna na náhradu škody, odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve výroku II ohledně částky 1 100 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z této částky od 16. 12. 2023 do zaplacení postupem podle § 219 o. s. ř. potvrdil a ohledně částky 5 400 Kč s příslušenstvím podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil tak, se žaloba ohledně zaplacení částky 5 400 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z této částky od 16. 12. 2023 do zaplacení zamítá. Zároveň odvolací soud podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. rozsudek soudu I. stupně ve výroku VI změnil tak, že žalovaná je povinna zprostit žalobce povinnosti uhradit advokátovi Mgr. Martinu Kulichovi částku 5 400 Kč. Ve výrocích III a IV odvolací soud rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil.
39. Vzhledem k tomu, že odvolací soud napadený rozsudek v části změnil, rozhodl dle § 224 odst. 2 o. s. ř. zároveň o nákladech řízení u soudu I. stupně. O nákladech řízení rozhodl odvolací soud podle § 142 odst. 2 o. s. ř. a v řízení větší měrou úspěšnému žalobci přiznal právo na jejich náhradu dle poměru úspěchu obou účastníků. Celkem byl žalobce úspěšný ohledně částky 18 900 Kč a neúspěšný ohledně částky 10 200 Kč. Žalobce byl tedy úspěšný v 65 % a žalovaná v 30 %, soud proto přiznal žalobci 30 % (65 % - 35 %) vynaložených nákladů řízení. Jde-li o mimosoudně uhrazenou částkou 5 400 Kč, žalobce sám tvrdil, že plněno bylo na náhradu škody a z vyjádření žalované k žalobě se podává, v jaké výši a na jaké úkony právní služby plnila, bylo proto na žalobci, aby vzal žalobu v tomto rozsahu zpět.
40. Náklady vzniklé žalobci v řízení před soudem I. stupně představuje: 1) odměna advokáta za 5 úkonů právní služby spočívající v převzetí věci, sepisu žaloby, podání z 10. 6. 2024 a ve 2 účastech na jednání dle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu z tarifní hodnoty 29 100 Kč, ve výši 5 x 2 300 Kč [§ 7 a § 8 odst. 1 advokátního tarifu], 2) náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2024, za 5 úkonů právní služby ve výši 5 x 300 Kč, 3) soudní poplatek za žalobu zaplacený ve výši 2 000 Kč. Náklady žalobce v řízení před soudem I. stupně činí celkem 15 000 Kč.
41. 30 % z této částky pak činí 4 500 Kč.
42. Soud I. stupně správně určil odměnu z tarifní hodnoty 29 100 Kč, neboť předmětem řízení byl nárok na náhradu škody 6 500 Kč a na zproštění dluhu ve výši 22 600 Kč (celkem 29 100 Kč). I dle § 12 odst. 3 advokátního tarifu, na který žalobce v odvolání odkazoval, se tarifní hodnota určí součtem tarifních hodnot. Soud I. stupně zcela správně žalobci nepřiznal náhradu nákladů zastoupení za vyjádření z 4. 3. 2024, kterým žalobce reagoval na výzvu soudu I. stupně k doplnění tvrzení stran účelnosti některých úkonů právní služby, neboť tvrzení stran účelnosti úkonů právní

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B.

služby měla být již součástí žaloby. Soud I. stupně správně žalobci nepřiznal náhradu nákladů zastoupení za nahlížení do spisu 14. 5. 2024 coby neúčelný úkon, neboť do spisu nebyly žalovanou založeny žádné důkazy ani soud I. stupně nepřipojil žádné nové důkazy. Šlo-li pouze o kontrolu od počátku připojeného trestního spisu za účelem zjištění, zda se konkrétní hlavní líčení konalo, ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu na takový úkon dle § 11 odst. 3 téže vyhlášky aplikovat nelze.

43. Výrok o nákladech odvolacího řízení se opírá o § 224 odst. 1 a § 142 odst. 2 o. s. ř., neboť žalobce byl v odvolacím řízení větší měrou úspěšný, odvolací soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení dle poměru úspěchu obou účastníků. Celkem byl žalobce úspěšný ohledně částky 18 900 Kč a neúspěšný ohledně částky 7 800 Kč. Žalobce byl tedy úspěšný v 71% a žalovaná v 29%, soud proto přiznal žalobci 42% (71% - 29%) vynaložených nákladů řízení.
44. Náklady vzniklé žalobci v odvolacím řízení představuje: 1) odměna advokáta za 3 úkony právní služby ve výši 3 x 2 180 Kč [§ 7 a § 8 odst. 1 advokátního tarifu; počítáno z tarifní hodnoty představované předmětem odvolacího řízení – 26 700 Kč], spočívající v podání odvolání, ve vyjádření k odvolání žalované a v účasti při odvolacím jednání dle § 11 odst. 1 písm. g) a k) advokátního tarifu, 2) náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2024, za 2 úkony právní služby ve výši 2 x 300 Kč, 3) náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025, za 1 úkon právní služby ve výši 450 Kč. Celkem náklady vzniklé žalobci v odvolacím řízení činí 7 590 Kč.
45. 42 % z částky 7 590 Kč činí 3 188 Kč.
46. O povinnosti žalované zaplatit náklady řízení k rukám právního zástupce žalobce bylo rozhodnuto podle § 211 a § 149 odst. 1 o. s. ř.
47. O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto podle § 211 a § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. Odvolacímu soudu je z jeho činnosti známo, že lhůta patnácti dnů odpovídá organizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná jako organizační složka státu řídí.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné [§ 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř.].

Praha 20. června 2025

JUDr. Iva Suneghová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B.